Ч. 310 (13.855). Львів, неділя 18. листопада 1934. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло" Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	30·00 „
Річно	60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бельгії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Д-р Евальд Амменде остерігає, що знову вимруть з голоду міліони людей на Совітській Україні.

Д-р Іван Мовінкель, представник Норвегії, хоче у грудні предложити справу совітського голоду Раді Ліги Націй у Женеві.

Секретар Міжнародного і Міжвіроісповідного Комітету Допомоги Голодуючим Краям у Совітськім Союзі, д-р Евальд Аммендє, прислав з Відня до українських газет в Америці звідомлення, в якім пише між іншим таке:

В 1933 році премієр Норвегії, д-р Іван Мовінкель, тоді президент Ліги Націй, старався поставити справу голоду в Совітах для обговорення Радою Ліги Націй. Та це було безуспішне, бо йому відповіли, що Совітський Союз не був членом Ліги Націй. Тепер той аргумент відпав і д-р Мовінкель вірить, що колиб ще був голод у Совітах, то Ліга Націй може тепер занятись цим питанням.

Останні вісти, що їх ми одержуємо майже щодня із Совітської України та інших країв Совітського Союзу, навіщених голодом, на жаль, не лишають сумніву, що наслідком посухи дійсно найбільша катастрофа вже зачалася і там знову буде вже небаром масове вмирання народу. В деяких місцях совітські агенти переходять на сторону селян і разом з ними протестують проти загрaблювання в них останнього куска хліба.

Слід згадати, що головний рабін Франції й інші визначні жиди в західній Европі видали заклик, що голодова смерть грозить тисячам жидів у Совітськім Союзі, якщо вони не дістануть негайної допомоги.

З уваги на те організації у Старому й Новому Світі повинні подвоїти свої заходи, щоб подати голодним поміч. Треба подбати, щоб Рада Ліги Націй на черговім зібранні у грудні занялися справою совітського голоду.

Релігійні круги всіх віроісповідань піддержують ці заходи, але є небезпека, що як допомога не прийде зараз, то знову вимруть міліони людей.

Президентом Комітету є, як відомо, кард. Теодор Іннiцер, голова Католицької Церкви Австрії; заступниками головний рабін Відня д-р Д. Фойхтванґ і голова лютеранської церкви в Австрії д-р Ерiх Штекль.

Солтиси не мусять уміти по польськи.

У „Деннику законів" ч. 101. з 3-го листопада ц. р. появився розпорядок міністра внутрішніх справ, який припиняє постанову про обовязок знання польської мови у письмі як умовину для тих, що мають бути солтисами. Розпорядок обовязує на час одної каденції вибиральности солтисів і підсолтисів на терені повітів: бобрецького, борщівського, брідського, бережанського бучацького, чортківського, добромильського, долинського, дрогобицького, городецького, городенського, яворівського, калуського камінецького, коломийського, копичинецького, косівського, любачівського, львівського, ліського, надвірнянського, підгаєцького, перемиського, перемишлянського, радехівського, равського, рогатинського, рудецького, самбірського, сяніцького, скалатського, сокальського, станиславівського, стрийського, снятинського, тернопільського, товмацького, теребовельського турчанського, заліщицького, збаражського, зборівського, золочівського, жовківського і жидачівського.

Франція продовжуватиме політику мін. Барту

ПАРИЖ, 16. 11. ПАТ. Мін. Ляваль виголосив вчора перед членами комісії закордонних справ časове про закордонну політику Франції, в якім подрібно обговорив справу плебісциту в басейні Сари. Мін. Ляваль пригадав, що комітет трьох у Римі підготовляє звіт для Ради Ліги Націй про положення в басейні Сари. Мін. Ляваль вірить, що Рада Ліги Націй поступить згідно з процедурою, устійненою мировими договорами. Франція віддається льояльно цій процедурі. По дискусії, в якій забирали голос численні посли мін. Ляваль заявив, що Франція бажає тільки забезпечити мешканцям басейну Сари повну свободу голосування. Тому Франція виконає всі зобовязання мирових трактатів, але одночасно буде боронити теж інтересів, які на неї наложили мирові договори. Запитаний про подорож до Риму відповів, що не може дати комісії ніяких вияснень, доки французький уряд не поінформує італійського уряду. Мін. Ляваль заявив, що Франція продовжуватиме політику мін. Барту. Тому бажає довести до порозуміння з Італією при співпраці інших урядів, які бажають вдержати мир. Мін. Ляваль буде далі продовжувати переговори у справі східного пакту, який матиме велике значіння для співпраці з большевицьким урядом не тільки для Франції, але також для вдержання миру. Вкінці заявив, що Франція залишиться вірною своїм союзникам і приятелям.

Наради канцлера Шушніґа в Римі.

РИМ, 16. 11. ПАТ. Аґенція Стефані повідомляє: Візита канцлера Шушніґа має головним завданням заманіфестувати приязнь між Австрією та Італією. Крім того має затіснити господарські взаємини, започатковані в 1930 р., підписанням господарського договору, поширити римські договори і культурні взаємини. Італія постійно добивається міжнародньої ґарантії для независимости Австрії. Італія бажає вєднати заяву великих держав ніж відкликуватися в цій справі до Ліги Націй і держав Малої Антанти. Розмова канцлера Шушніґа в Римі в справі ґарантії незалежности Австрії без огляду на її вагу матиме тільки дорадчий характер. Візита канц. Шушніґа має наскрізь політичний характер

Югославія обвинувачує Мадярщину за вбивство короля.

ПАРИЖ, 16. 11. ПАТ. „Пті Парізіен" згадуючи про виїзд міністра закордонних справ Єфтича до Женеви пише, що югославянський міністр передасть Раді Ліги Націй меморіял, у якому Югославія обвинувачує мадярський уряд за атентат у Марсель. Мала Антанта з балканськими державами буде домагатися від Ради Ліги інтервенції в справі атентату на короля у Марсель. „Ль' Евр" пише, що ноту надішле Югославія до Женеви у вівторок. Одночасно надішлють такі самі ноти Румунія і Чехословаччина.

Перед упадком еспанського уряду.

МАДРИД, 16. 11. ПАТ. Між лівими катальонськими послами, які взяли вчора участь у засіданні кортезів і послами правиці дійшло вчора до гострих перепалок. Кортези ухвалили 163 голосами проти 13 внесок Хіль Роблеса, щоби відобрати мандати послам, які брали безпосередню або посередню участь в останніх подіях. Крім того Хіль Роблес домагався, щоби уряд розвязав професійні союзи, які брали участь у революції. Дискусія над обома внесками була дуже бурхлива. Розлам у радикальній партії доведе до упадку уряду.

Часописна полеміка.

Львів, 16. листопада 1934.

Часописна полеміка істнує так довго, як довго істнують часописи. Річ зовсім ясна, яка виходить із самої суті часопису: бо коли часопис має дві основні місії — давати точні і швидкі інформації та відбивати й оживлювати суспільні течії, — то своїм насвітленням подій, своїми увагами й думками він не лиш обєднує однодумців, але й викликує реакцію у людей іншого світогляду. Часопис, який не спонукує взагалі ніколи нікого до ніякої реакції — не грає ніякої ролі у суспільному житті. Таксамо як кожна виміна думок, як суперечка, боротьба за ідеї, є невідлучним явищем життя, таксамо й часописна полеміка нерозривно вяжеться з поняттям живої преси.

Круг діяльности газети такий широкий, що торкається не лиш загальних ідей і суспільних справ, але входить також у приватне життя одиниці: адже однаково народини, як і смерть, находять свій відгук у пресі, на сторінках преси люди шукають собі варстатів праці, прилюдно жалуються на свої справи і прилюдно обвинувачують та боронятьcя. Тому й полеміка особистого характеру, поруч з полемікою на суспільні чи літературно-наукові теми, є в газетах річчю нормальною.

Але, як кожна природна і правильна справа, таксамо справа часописної полеміки може бути викривлена, може переступити межі, в яких часопис виконує свою високу творчу місію, і зійти геть на манівці, стаючи чинником розкладовим. Це явище теж відоме. Воно повстає тоді, коли полеміка перетворюється в лайку, коли полеміка перестає торкатися річей сутніх, загальних, які цікавлять і хвилюють людей ріжних суспільних світоглядів чи прихильників означених тез, а сходить на площину зовсім вузьких особистих інтересів, віддаючи на їх обмірковування багато більше місця, ніж це цікаво широкому загалові.

З тематикою полеміки тісно вяжеться і форма полемічних пресових виступів, точніше — стиль і мова. Преса — це посестра літератури і має ту саму місію щодо плекання і популяризації стилю і мови. Хибно зрозуміла і фальшиве ведена полеміка — це найбільша небезпека для цієї місії, бо грозить популяризацією стилю і мови, які таксамо, як з поважною літературою, так і з поважною пресою нічого спільного не мають.

Наше громадянство назагал часописної полеміки не любить. Ця нехіть до полеміки випливає з остраху, що вона може довести до лиха, яким є національне розпорошення, і зі свідомости, що істнує в українському народі й українській сучасній дійсності безліч справ, які можна би вирішити без полеміки, — істнує безліч невиконаної праці, якої потребу признають певне всі однозгідно. Інстинктовий гнів до згоди — це доказ найздоровішої реакції українського

народу на вроджені українській вдачі старі анархічні нахили. Не любить часописної полеміки особливо український селянський читач, — бунтується проти неї його високо розвинений практичний змисл, його життєвий реалізм і почуття необхідности національної єдности, яка може на часописній полеміці потерпіти.

Строго суспільницький характер української преси і її відома нехіть до т. зв. пікантних тем вуличної преси, брак в українській пресі взагалі хроніки малих і великих скандалів, які заповнюють сторінки всяких чужинецьких часописів, — цей характер української преси повинен їй диктувати теж відповідний підхід до проблеми часописної полеміки. Полеміка в українській пресі повинна би торкатись виключно питань суспільного характеру, справ широкого й загального значіння та вестися радше у дискусійному тоні.

Пишемо „повинна би“, — бо так не є. На жаль. На жаль, деякі публіцисти ввели у нас звичаї, яких давніше не бувало. Полеміку заступили лайкою, річеву дискусію — особистими пашквілями. Цілі часописи почали перетворюватися у засіб для вічних напастей то на політичні табори й установи, то на поодинокі особи. Пригадаймо собі напр., що робив п. Дмитро Паліїв на становищі головного редактора щоденника: він настільки використовував свою змогу „писати“, що виписував найбільші лайки на найбільш заслужених громадських діячів, ба навіть на власну політичну партію, в якій ще тоді сидів і в якій грав поважну ролю. Погляньмо й на нинішню „Перемогу“: адже колиб викинути з неї лайливу полеміку, ведену у найпримітивніший вуличний спосіб, то треба би хіба відразу той часопис через брак матеріялу закрити. Погляньмо на націоналістичну пресу: скільки місця вона присвячує на інвективи супроти всіх істнуючих політичних партій, різних установ, організацій та окремих діячів, на наклепи, цькування. Погляньмо врешті на звичаї, введені головним редактором „Нової Зорі“, часопису, який — здавалось би — не повинен би ні на мить спускати з очей засад християнської етики у відношенні до всіх, хочби й найбільш немилих собі земляків, політичних противників. Стиль пашквілів і памфлетів дістав там право громадянства, а дискусія, ведена на зовсім теоретичну тему, напр. на тему доцільности деяких суспільних доктрин, чи на тему історичних, давно минулих подій, — перетворюється там у найбрутальніші напади на особи, які боронять інших поглядів та які до такого нападу абсолютно не давали причини. Подібні явища ми бачили і на сторінках деяких літературних журналів, де читач не знав, чи це мова про літературні проблеми, чи зведення наскрізь особистих порахунків редактора.

Витворюється досить дика ситуація: одні редактори й одні органи преси вважають своїм добрим правом (чи „привілеєм“) лаяти всіх і вся, — інші знову, які памятають про громадський характер своєї пресової установи і свою національно-громадську місію, освячену традицією довгих літ на службі народові, мусять терпеливо ковтати всю погань, яку ллють на близьку їм партію, на близькі установи і близьких людей. „Діло“ справді тримається цієї тактики. Просимо напр. порахувати, скільки разів ми відгукалися на всяку гидоту і всі ті брехні, що їх систематично, „професійно“, виписує на УНДО і діячів УНДО „Перемога“? Чи взагалі ми займаємося міжпартійною гризнею? Чи дозволяємо собі „скакати“ на когонебудь, — якщо до цього ми не примушені?

Але громадський інтерес вимагає ту мовчанку час до часу перервати, брехню спростувати і деяких суддів громадської моралі поставити на відповідне їм — зовсім не судейське — місце. Мовчанка буває інколи доказом слабости, — не можна теж допускати, щоби в той спосіб інтерпретували мовчанку люди, які провокують до відповіди. Не можна теж замикати сторінок часопису для діячів, які близько з даним часописом звязані та які мають не лише право, але й обовязок супроти своїх політичних приятелів та однодумців боронитися перед негідним нападом і клеветами. Характер оборони залежить теж завжди від характеру зачіпки: коли хтось нападе на другого знечев'я і спозаду вдарить буком по голові, то годі вимагати, щоб жертва такого „джентельменського“ нападу боронилася інакше, ніж теж буком, ба навіть ще грубшим...

„Діло“ признає полеміку лише творчу, позитивну, таку, що вияснює і спонукує до оживлення суспільного руху, суспільних ідей. Іншої полеміки „Діло“ не любить і мабуть у цьому має за собою однозгідні погляди своїх читачів. Але пасивно приглядатися вакханалії, яка діється довкола, теж не буде. На всякі дітвацькі зачіпки ми не реагували і реагувати не будемо. Але хто надуживає друкованого слова і забуває про межі пристойности — того будемо завжди бити по пальцях, бо цього вимагає і завдання преси і громадська етика.

Чому Москва хоче мира?

Дві книжки про внутрішне положення в СССР.

Появилася книжка графині Олександри Толстой п. н. **„Я працювала для Совітів“**. Олександра Толстой, донька славного російського письменника Льва Толстого, жила в Росії під большевицькою владою 12 літ, від 1917 до 1929 року. Тепер вона описала свої переживання під Совітами в російській мові і сама переклала свої спомини англійською мовою. Олександра Толстой живе в Америці.

Недавно появилась була книжечка Тетяни Чернавіни п. н. **„Утеча із Совітів“**. Чернавіна втікла з чоловіком і сином лісами до Фінляндії. Що хвилини вона з ними втікала перед смертю, чи то від розстрілу, чи голоду. Все те описала вона дуже живо, як схвильоване оповідання вирятуваної з тонучого корабля. Ґрафині Толстой не грозила смерть. Вона була у вязниці і під загрозами чека, але вкінці в 1929 році леґально виїхала за кордон. Вона оповідає спокійно, переказуючи події. Тому спомини Чернавіни — це немов повість, а спомини ґрафині Толстой — наче хроніка. Вона розповідає як свідок подій, без закраски, навіть без гніву, без осуду.

Як вибухла революція, ґрафиня Олександра Толстой працювала у шпиталі на воєнному фронті. Опісля вона виїхала в Москву, але її застав большевицький переворот.

В Москві вона жила зупою з бараболяної лушпи, таксамо як інші люди. Таксамо теж перемерзла від студени і крала дерево з розвалених будинків та носила додому вулицями повними снігу, ховаючись перед поліцаями. Але навіть в таких умовинах вона працювала для видання всіх творів свого батька, з доручення совітського уряду. В музею, де вона працювала, була температура нижче зера, але вона вперто працювала далі. Одягнулася в кожух, щоб не замерзнути і таки працю докінчила. Всіх творів Льва Толстого зібрала 90, але з них Совіти видали досі тільки 10 і то в малому накладі.

Потім Олександра Толстой працювала у бюрі в Москві, пишучи на машині.

Вкінці вдалось їй добитись від „совнаркому“ (совіту народніх комісарів), що видав рішення про переміну Ясної Поляни, прадідної посілости Толстих, на музей із школою. Олександра Толстой була назначена кураторкою музею і головою школи. То була одинока школа в цілому Совітському Союзі, де не вчили безбожництва. Але совітська влада не залишила її на волі. Вона була під безупинною контролею чека і час до часу попадала в тюрму.

Аж у 1920 році попалась таки на три роки в каторгу. Вона дозволила членам „Тактичного Центра“ на сходини в школі в Ясній Поляні. Саме за це засудили її на заслання в каторгу, де мала каратись три роки. Одначе совітська влада після чотирьох місяців випустила її на волю.

Після 1922 року її вже залишили в спокою. Але й життя нібито на волі, поза мурами тюрем і поза каторгами у Совітському Союзі, Олександра Толстой уважає теж тюремним. Кругом неволя й переслідування; людина не має ніяких прав. Тому вона рішилась таки покинути Совітський Союз. Вона не могла стерпіти того упадку, якого була свідком.

Найзамітніше з її споминів — це згадка про „колективізацію“, себто про переміну сіл на „колхози“, на комісарські фільварки.

Олександра Толстой каже, що підчас тієї „колективізації“ в 1928 і 1929 році з Ясної Поляни та із сусідніх сіл приходили до неї селяни, яких вона знала ще з дитячих літ, і плакали, оповідаючи про ту „колективізацію“

Вони говорили:

— Іноді ми думаємо, що наше одиноке спасення у війні. Якби прийшла війна, ми ді-

Болгарія й Україна.

Прямим шляхом між Болгарією і Україною є бурхливе Чорне Море. На його берегах в обох країнах находимо сліди тієї самої передхристіянської — геленської і похристіянської — візантійської культури. Музеї — херсонські, одеські — пловдевський і варненський, бургаський і „сорок“ церков у Месемврії є найкращими свідками цього.

Староболгарське письменство доби царя Симеона стає джерелом і зразком письменства великокняжого Києва і всієї України та Руси. Мистецьке вивінування давніх рукописів Болгарії є те саме у своїх мотивах і формах, що й на Україні. Правда для обох спільним джерелом був мистецький краснопис і мініятюра Візантії, осередку ромейського царства. Отсе сусідство Придніпровя з Подунавям довело Святослава Ігоревича до спроби обєднати обі країни, та в даному випадку скінчилося відомою катастрофою Святослава та його дружини на Дніпрових порогах. Не без участи Візантії, що мала чимало основ боятися свого північно-західного сусіда на балканському Подунавю, була ця політика Святослава тай печенігів проти нього. Згодом Болгарія входить у тісні племінно-церковні взаємини через Україну з Москвою.

З кінцем XIV. віку Тирновська Патріярхія через так звану Євфиміївську правописно-граматичну реформу стає зразком і свого роду модою у письменстві Західної України — Придністровя, Попруття і західно-горішнього Придніпровя. В тому самому часі болгарська книжність стає основою канцелярської мови молдавських господарів, на дворі яких працювали українські книжники і вчені дяки-писарі зі шкіл галичо-волинського князівства та їх канцелярій у Галичі, Перемишлі й Володимирі.

Багатий стінопис патріярших церков у Тирнові і монастирських у Бачкові і Земані та замкових біля Пловдиву та в Бачні, послужив за зразок неодному галичо-волинському іконописцеві, — чи то укладом, чи рисунком, чи кольористикою.

Правда, іконописці українського Покарпаття та болгарського Придунавя творили за спільним зразком Візантії, а проте між болгарським і західно-українським іконописом XIV—XV. вв. істнує тісний звязок ближчого мистецького споріднення. Не менше цінними та цікавими є сліди взаємин православного болгарського чернецтва української землі за XVI. і XVII. вік на Афоні, у Києві, в Острозі, в Скиті Манявськім та Почаєві. Особливо притягали болгарів могилянська академія в Києві та згодом славяно-латинська під проводом киян у Москві.

До відродження Болгарії причиняється в значній мірі угрорусин Юрій Гуца-Венелин († 1839), що є чи не найбільшим вогняним і голосним речником у користь вволених турками братів болгарів. В боротьбі з турками за остаточне визволення Болгарії 1877—8 рр. бються не тільки царські полки з України, але й українські добровольці. В болгарській історичній науці основоположником порівняльної методи історії культурних звязків у побуті, словесности та письменстві є Михайло Драгоманов († 1895).

Так між болгарами й українцями є чимало вузлів духового єднання. У побуті, в деяких частинах одягу та в народній пісні подибуємо сліди ще глибших і давніших звязків племінного споріднення між славянським населенням давнього Подністровя та болгарського Подунавя. Є навіть деякі словні подібности у мові обох народів, що теж свідчать про давній звязок болгарської частини Подунавя з Україною.

Д-р І. Свєнціцький.

(Докінчення буде.)

сталиб у руки кріси. **Не вірте, що ми вбивалиб японців або німців! О, ні, нашим найбільшим ворогом — Кремль!**

Кремль, себто большевицька Москва, найбільший ворог селян, у їх власній опінії.

Коли так думають і говорять селяни московські, то це значить, що загалом усі селяни в Совітському Союзі ненавидять большевицьку владу і вважають її своїм найбільшим ворогом.

Колиж так думають і говорять про большевицьку владу селяни московські — то **що тоді думають про неї українські селяни!**

Відомо, що в Московщині і почасти на Білоруси був здавна так званий „мір", себто громадське посідання землі. Громада розділювала що 10 літ землю між господарів. Купити землі ніхто не міг. Щойно Столипін заходився перед війною зломити „мір", та він згинув з руки Багрова в Києві у 1911 році.

На Україні була приватна земельна власність. Господарі могли купити і продати землю. Вони були самостійними власниками своїх господарств. Це вплинуло на **зовсім відмінний спосіб життя і думання на Україні,** аніж у Московщині.

Тому „колективізація" була безперечно ще всотеро жахливішим лихом на Україні, аніж у Московщині. І тому **на Україні без сумніву селяни ще більше ненавидять большевицьку владу,** ніж у Московщині.

А коли ще додати до того лиха голодову смерть міліонів минулої зими, то можна уявити собі, яка велика ненависть у селян на Україні до большевицької Москви.

Нема сумніву, що большевицька влада все це знає. Вона добре знає, що **сидить на бочці динаміту, що може вибухнути від якогонебудь стрясення.** Саме тому большевицька Москва не хоче війни, боїться її як кінця світу.

Вона боїться власне того, що казали селяни графині Олександрі Толстой, а саме, що кріси звернуть не проти японців і німців, але проти свого найбільшого ворога — Кремля.

І тому озброїти міліони резервістів, своїх ворогів, Кремль не хоче. Отже хоче мира за всяку ціну

Українська кольонія в Женеві.

Лист із Женеви.

18 листопада 1934.

Саме в роковини заключення миру дня 11. листопада женевська кольонія, згуртована вже від 1919. року в товариство „Український Клюб", зібралася на свої річні звичайні Загальні Збори. До домівки пана Евгена Бачинського, голови товариства, зійшлося у вечорі 15 осіб, майже весь склад українців, не рахуючи „малоросів" або большевизантів, що, на жаль, мають у Женеві також своїх представників. У річевій товариській гутірці зібрані за шклянкою чаю обмірковували національні справи загального характеру. Вислухали цікаве справоздання пана голови та скарбника і бібліотекаря. Зібрання подякувало за діяльність Раді Старшин Клюбу та майже всіх знову перевибрали на новий рік. Вибрані: п. Евген Бачинський — голова, п. Микола Лівицький — скарбник, п. Петляр — бібліотекар, п. Олекса Сокіл — секретар, п. полк. Вол. Колосовський — заступник радник і пп. Омелян Ніжанківський та д-р Качалуба — ревізори. Місце заст. голови залишили для вибрання на це становище згодом швайцарця. Товариство дістало покищо двох нових членів: пп. Колосовського та молодого Василька Бачинського. Є ще трьох нових кандидатів.

Збори ухвалили змінити § 1. статуту і прийняли нову назву „Клюб Українсько-Швайцарський" та право вживати французьку мову урядово. Позатим статут і завдання товариства залишаються давні: боронити справи української політичної незалежности, бути на швайцарському терені апартійним і підтримувати добрі відносини з швайцарським громадянством при помочі ріжних культурних виступів, обороняти загально національні постуляти. Пригадаємо, що Клюб був заснований офіціяльно Українською дипльоматичною місією в Берні 14. серпня 1919. року, та що першим головою аж до смерти був п. І. Чижевський, потім, від 1925 року п. Евген Бачинський, один з найстарших українських політичних емігрантів, бо в цьому році він святкував своє 25-ліття перебування за кордоном.

На жаль, Збори мусіли ствердити, що діяльність клюбу не була велика. За літо не проявляв він майже зовсім ніякої діяльности. Причина в тому, що трьох радних виїздило за межі Женеви, а решта мешкала на селі. Тим не менше на актив товариства треба поставити кілька точок, як співпраця з іншими протиголодовими Комітетами „Рятунку України". Рада крім інформацій іншим комітетам інтервеніювала у Міжнар. Червонім Хресті і в Секретаріяті Ліґи Націй. Збори і на майбутнє доручили Раді Клюбу в цім напрямі розвивати свою інформаційну діяльність. Одначе Рада має вести свою діяльність виключно ділово і не сходити до ріжних політичних заходів, що принижують нашу національну гідність та вводять баламутство серед нашого громадянства і серед чужинців.

Кілька разів Рада обмірковувала долю майбутнього Українського Музею Визвольної Боротьби в Празі та навязуючи до своїх попередніх проєктів випрацювала проєкт заснування національного українського Музею-Архіву на території Швайцарії в Женеві. Женевські українці не хотять суперничати з Прагою, але вважають, що у такій країні як Швайцарія український музей міг би мати виняткове значіння.

Рада Клюбу відновила старий проєкт переорґанізації товариства в мішане: українсько-швайцарське, тим більше, що в Женеві українці мають деяких правдивих друзів, що можуть нашій справі принести велику користь.

Канобдієць.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З 18. ЛИСТОПАДА 1934.

Д-Р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 26

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

Я вже не був безпосереднім свідком тої праці й заслуг Барвінського і вони не належать до цих споминів. З Барвінським стрінувся я опісля ще більше разів на іншім полі, про що буде бесіда пізніше. Тут замічу лиш, що вся родина Барвінських були чесні й характерні люди, щирі і свідомі русини і кожний на своїм становищі заслужений для народу. Його батько о. Григорій, парох у Шляхтинцях, був одним з найповажніших ветеранів-священиків на Поділлі. Брати, Осип і Володимир, занадто відомі, щоби про них ближче згадувати, а й два старші брати, Іполит та Іван, були, кожний у своїм крузі ділання, людьми видатними і характерними. Такими були і їх родини. Одиноким, що під цим оглядом становить прикрий і соромний виїмок, є д-р Евген Барвінський, бувший урядовець університетської бібліотеки у Львові, тепер директор архіву намісництва. Він за молодих літ був горячим русином та ще й на університеті признавався до русинів і писав навіть історичні праці для Наукового Товариства Шевченка. Одначе пізніше перекинувся зовсім на поляка, вбирався на польських народових святах у контуш, а оженившися з полькою, завів чисто польський дім, став виховувати діти по польськи і вкінці в останніх часах одинокого свого сина, охрещеного ще у гр.-кат. обряді, перевів на латинство, чим остентаційно зірвав зі своєю вірою і народністю. Є він сином о. Івана Барвінського, брата Олександра і — на жаль — Юлії з Олесницьких, моєї рідної сестри. Обоє вони були люди дуже характерні і до своєї народности та віри дуже привязані; та діждалися сина відступника, який соромом покрив обі наші родини, що досі виdavали зпоміж себе самих характерних і свідомих людей. Тому обі родини, Барвінських та Олесницьких, відчувають нині живо той біль, що його їм наніс Евген Барвінський.

Загальний образ життя русинів у Тернополі в 70-их рр. відзначався всеж таки мертвотою й апатією. Ніякого руху, ніякого знаку істнування, ніякого осередка товариського життя, не кажучи про якінебудь інші організації. Ніякого навіть руського концерту, або будь-якої руської маніфестації — все польське. Руська інтеліґенція покотом вступала до польського касина, польського „Товаржиства Музичнеґо", брала участь у польських маніфестаціях і забавах, затираючи за собою щораз більше всякий слід руськости. Час до часу заїхав до Тернополя руський театр і тоді пригадували собі люди, що вони русини, йшли послухати руського слова та рідної пісні. Це була одинока на ті часи збірна точка, та про театр буде ще й пізніше мова. Так кваснiло, нидiло і завмирало поволі життя тернопільських русинів у 70-их рр.

Не інакше було з життям серед руського міщанства. А було те міщанство численне і маєтково добре ситуоване та становило добрий, податний матеріял для організації, ліпший, як у якімбудь іншім східно-галицькім місті. Покористувалися опісля цим матеріялом робітники в пізніших роках, як Барвінський, о. Громницький, Данило Стахура, Ізидор Мидловський та інші. В роках 70-их була це ще не тикана нива, лишена сама собі і — що гірше — віддана чужим елементам, передусім езуїтським загонам, які туди втискалися на кожнім кроці, польським „Ґвяздам" і т. п. Та всеж таки деякі з багатих і свідоміших міщан користали з місцевих шкіл і посилали до них свої діти, які відтак скріпляли ряди нашої інтеліґенції і не винародовлювалися, а часто з користю служили народній справі. Вийшли звідси Чубаті, Кордуби, Онуферки, Мисули, Левандовські, Давидовичі й багато інших.

А по селах на благословеннім Поділлі царювала також мертвота. Ніякого руху, ніякої організації. Не було тоді політичних товариств ані читалень; задаткові каси почали завязувати поляки і жиди, та для русинів була це **terra incognita.** Ідея самопомочі була невідома, таксамо ідея економічної організації. Подільські ниви родили багато, одначе барищі забирали жиди. Нарід господарив по старосвітськи, розпивався та ліз у жидівські кишені. Саме в тім періоді розпочалася акція отверезіння народу, піднята митрополитом Йосифом Сембратовичем, яка там, де взялися до неї енерґійно священики, принесла дійсно додатні результати. Але на ті часи припадає також кольосальне обдовження селянської грунтової власности в рустикальнім банку і в „Обще-рольничім Кредитовім Заведенію"; це останнє було одиноким майже здобутком політики вибраних у 1873 р. послів до державної ради виключно зпоміж самих москвофілів. Народові отворили легкий доступ до кредиту, та під такими умовинами, що звели його на жебри. Вислідом цього були численні ліцитації селянських грунтів, що перейшли в чужі руки, переважно жидівські, а не було кому народові ані помогти, ані порадити.

(Далі буде).

Вбивство селянки перед Апеляційним Судом у Вильні.

ЕПІЛОҐ ЦІКАВОЇ РОЗПРАВИ З ПОЛІСЬКОГО СЕЛА.

Свого часу подали ми були в нашому часописі короткий звіт з двох карних розправ, які відбулись у днях 30. XI. 1933 і 2. 5. 1934 в окружному суді у Бересті н. Бугом. Обвинуваченим був **командант постерунку поліції Владислав Трояновський** за те, що в ночі 4. IX. 1933 підчас (мнимої) погоні за Михайлом Олендром вистрілив до нього кілька разів з револьвера, трапляючи випадково в голову Олександру Олендер і спричинюючи цим способом розтріскання черепа та негайну її смерть, а дальше, що в тім самім часі й місці, в намірі позбавити життя Олександра Мельничука, вистрілив до нього двічі з револьвера, та наміреного злочину не доверпшив, бо тільки зранив Мельничука в ногу. Ділання ці скваліфікувала берестейська прокуратура так: перше по думці арт. 230 § 1 к. к., друге по думці арт. 23. 225 § 1 к. к. На обох вище згаданих розправах заступав покривджених, себто сина вбитої Олександри Олендер і пошкодованого Олександра Мельничука, адвокат д-р Володимир Загайкевич з Перемишля. Розправа виказала тоді, що Богу духа винна старенька селянка у глуху ніч найшла у своїй хаті смерть з руки коменданта поліції, а друга жертва, Олександер Мельничук, закликаний тим-же Трояновським враз із Яковом Галюком, був по дорозі до солтиса нападений Трояновським, який разом з конфідентом поліції, Ломакином Гаврилом, лежав укритий у рові; тоді Трояновський почастував Мельничука двома револьверовими стрілами, які його поцілили в ногу.

По першій розправі дня 30. XI. 1933 р. віддали Трояновського на внесення оборони психіятричному дослідуванню в Творках, та вислід цієї обсервації ствердив лиш надзвичайну його вразливість, але попри це повну карну відповідальність. Друга розправа в Бересті н. Бугом дня 2. V. 1934 скінчилася признанням Владислава Трояновського винновником обох, закинених йому актом обвинувачення учинків і **засудженням його на один рік вязниці із завішенням на два роки**. Таку низьку кару наложив суд у Бересті з покликанням на арт. 61. к. к., взявши під увагу корисні свідоцтва, виставлені йому поліційною владою, а також заслуги Трояновського в підпольній роботі у часі російської займанщини і його теперішні відзначення за цю діяльність.

Від цього присуду відкликався обвинувачений, домагаючись у своїй апеляції свого повного увеневинення, а також прокуратор задля низького виміру кари.

Дня 18. вересня ц. р. відбулась перед Апеляційним Судом у Вильні апеляційна розправа, на якій суд вирішив **перевести поновно переслухання всіх свідків** і в тій цілі розправу відложено.

Дня 13. ц. м. відбулася у Вильні поновна апеляційна розправа, на якій вищезгаданих покривджених заступав знову адв. **д-р Вол. Загайкевич**. Розправа тривала від год. 9. рано до 5.30 пополудні без перерви. Переслухано одинацять свідків, поміж ними двох допроваджених обвинуваченим до апеляційної розправи старших поліційних функціонарів. Розправу вів презес Апеляційного Суду Вишинський, у склад суду входили судді Юндзілл і Ілін, прокуратуру заступав віцепрокуратор Турович. По промовах прокуратора, д-ра В. Загайкевича та адв. Петрусевича, як оборонця Трояновського, суд по довшій нараді проголосив вирок, силою якого **апеляції обвинуваченого не приняв, і до того підвищив обвинуваченому кару в цей спосіб, що за убивство Олендерової визначив йому три роки вязниці і за намагане вбивство Олександра Мельничука один рік вязниці**, скомульовані разом **на 3 роки вязниці**. Признане покривдженим у першому судовому присуді відшкодування у державо в силі з признанням додаткових коштів за заступство при апеляційній розправі.

На внесення прокуратора змінив суд дотеперішній превенційний засіб на арешт і **Владислава Трояновського безпроволочно приарештували та відвели до відвели до вязниці.**

ПРАВНІ ІНФОРМАЦІЇ.

Віддовження хліборобства.

III.

РОЗЛОЖЕННЯ ДОВГУ НА СПЛАТИ Й ОБНИЖКА ВІДСОТКІВ БЕЗ ЗАХОДІВ ДОВЖНИКА.

Посідачі сільських господарств (групи А і Б) **простором до 50 і 500 гектарів** користають ще з третьої полекші, а саме розложення їх довгу **на сплати й обнижку відсотків** на основі постанов декрету, без **ніяких заходів довжника. З цієї полекші не користають ті арендарі сільських господарств, яких не бере в оборону закон про дрібних арендарів.**

28 ПІВРІЧНИХ СПЛАТ.

Сплату довгів розкладає декрет посідачам згаданих сільських господарств **на 28 рівних піврічних сплат, платних у днях 1. квітня і 1. жовтня кожного року.** Першу сплату довжник має заплатити **в дні 1. квітня 1935 р.** Ця полекша обіймає навіть ті довги, сплату яких уже поладнав довжник зі своїм вірителем угодою або їх сплату **вирішив роземний уряд**, хочби навіть речинець заплати цих довгів припадав го **дні 1. квітня 1935 р.**

Враз з довгом **сплачується піврічними, рівними сплатами також відсотки, провізію і кошти, належні за час до дня 1. листопада 1934 р.** (статтія 40 і 41).

ОБНИЖКА ВІДСОТКІВ.

Всі відсотки від довгів сільських господарств, які устійнив уже навіть присудом суд або роземний уряд, **обнижує декрет до 3 проц. річно** (статтія 42).

ВІДПИСАННЯ 1/3 ДОВГІВ.

Коли довжник сільського господарства, простором до 50 гектарів **заплатить готівкою цілий довг або сплатами до трьох років себто до 28. жовтня 1937 р.**, тоді декрет **дарує одну третину довгу.**

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З 18. ЛИСТОПАДА 1934.

БОГДАН НІЖАНКОВСЬКИЙ.

ІМЯНИНИ.

I.

День був 1-го грудня і в календарі стояло: „Плятон“. А Плятон на імя має Марокашка. Були його імянини. Від самого рана сидів за бюрком в уряді „Акциз і монополів“ і думав: „Імянини“. Це значило: ресторан і безконечна черга пив і горілок.

Фіфцьо Шурак, що сидів проти нього, дивився на кулу паперів і думав: „У Пляця нині імянини. Значить до дому скоро не вернусь“... Потому подивився на помервлене волосся Плятона і сказав:

— Пляцю, куди нині? — До „Менажерії“ чи до „Цісарського Жолоба“.

Плятон поволі звернув на нього свої водністо сині очі і широко розперся в кріслі:

— Не знаю...

Рівночасно подумав: „Жінка просила нині бути дома. Казала, що має несподіванку. Малий Юр також казав...“

Фіфцьо, що дальше дивився на його помервлене волосся ждав.

Очі Плятона ще більш прозірчасті стали і він зморщив чоло.

— Ну, кажу: не знаю. Може нині не піду — мушу бути дома...

Чув, як Фіфцьо заскрипів кріслом і сказав: „А, хіба!“ Опісля не говорили нічого. Плятон дивився у свої папери і нічо не бачив. Було трохи ніяково.

На шибах білими долонями прилип мороз.

Бо зрештою, чи мусів нині йти на пиятику? Не мусів. Фіфцьо може гніватися. Трудно. Піде просто до дому і не вийде ніде.

Плятон слинив хемічний олівець і примикав одно око. Був злий. А всеж виходило, що це не по товариськи. Не буде могти нікому подивитися в лице. Ні Фіфцеві, ні іншим. Може навіть будуть говорити, що починає бокуватися від них? А може ще щось гірше. Те, що він жінці обіцяв нині бути дома — їх не обходило. У день своїх імянин сидіти дома? І Фіфцьо певно думав: „Ідіот“. Цілком певно так думав. Бо зрештою в такий день обіцювати жінці, що буде дома! Справді треба бути ідіотом.

Плятон зломав у зубах олівець і витер хустинкою уста.

Дивився на Фіфця і не бачив його. Думав:

„Чому саме нині першого грудня і чому саме він називається Плятон...“

II.

На тротуарах твердими грудками тримався сніг і придавлений підошвою голосно пищав. Люди, що йшли в ріжні сторони думали: „Скрипить мороз“.

Плятон Марокашка держав Фіфця Шурака під рамя і говорив:

— Не треба зараз гніватися. Як я кажу, що не піду — то значить, що піду. Правда, як я смішно кажу?...

Двох з „Акциз і монополів“, що йшли з ними два кроки позаду, дивилися на запатки Плятона і мовчали. Одначе їх мучила одна думка: „Чи йдемо до „Менажерії?“ Потім думка перескочила і зявилася нова: „Йдемо до „Цісарського Жолоба“. При вході один другому сказав: „Мотьо і Сим“.

Вішало, що було прибите до стіни напроти Плятона, мало надломаний один ріжок і Плятон прикликав кельнера. Поспитав, чому не направили вішала і замовив вечерю. Фіфцьо впертo черкав сірником і не міг викресати вогню. Мотьо поправляв Симові краватку і порскав йому в лице.

Всі думали: „Чому не подають вечері“.

Потім Плятон сказав:

— Де до чорта той кельнер?...

Кельнер цього не чув, але за хвилину був побіч нього і брязкотів тарілками.

Спершу випили по горілці. Хто хотів закушував хлібом, а хто ні, відразу наливав собі другу. Так зробив Фіфцьо і примусив Плятона Мотьо і Сим їли печене мясо і пили пиво.

Мотьо говорив:

— Не пийте так відразу, бо не зможете багато випити.

Фіфцьо махнув рукою:

— Моя голова не баняк.

Плятон мав повний рот мяса і оселедцевої салати, здував білу піну і пив велике пиво.

На імянинах ніколи багато не їдять. Їдять на Великдень і на Різдво. На імянинах гасять цілорічну спрагу. І ніхто не гіршиться як стріне пяного і знає, що він вертається з імянин.

Так думав Плятон і Фіфцьо. Мотеві і Симові це було байдуже. Могли їсти і пити. Кожний мав годинник і ніхто не знав, котра година. Плятон мусів поспитати кельнера. Потім дивився на вішало, що висіло на стіні проти нього і думав: „Де подівся зломаний ріжок?“...

Дивився дуже довго, і тому поспитав Фіфця:

— Де подівся зломаний ріжок?...

Фіфцьо поволі обернув голову і скривив лице:

— Який ріжок?...

— Плятон показав пальцем:

— На вішалі.

Фіфцьо покрутив головою:

— Там нема вішала.

Мотьо був здивований. Дивився на місце де було вішало і на Фіфця:

— Нема?... Є аж два! Хто каже, що нема?...

Зустрів байдужі очі Сима і взяв його за краватку:

— А ти?...

Сим витягнув шию:

В щоденному житті ця постанова декрету виглядає так: Довжник-хлібороб має 1200 зол. довгу, який роземний уряд розложив йому на 28 піврічних, рівних сплат. І ось коли довжник добровільно заплатить вірителеві до трьох років від дня оголошення декрету дві третини довгу себто 800 зол., тоді 1/3 себто 400 зол. декрет дарує. Довжник буде спокійний, бо на основі постанов декрету цілий довг буде заплачений.

Колиж довжник сплачує свій довг до трьох років **сплатами**, тоді квота, яку платить довжник вірителеві не може бути менша ніж одна з піврічних 28 сплат. Тоді таку передречинцеву заплату вчислює декрет на сплату цілого довгу і всі дальші сплати одночасно зменшуються рівномірно на цю квоту з тим, що одну третину довгу декрет подарує довжникові (стаття 43).

ПОСВІДКА ПРО РОЗЛОЖЕННЯ ДОВГУ НА 28 СПЛАТ.

Роземний уряд на внесок довжника або його заступника і також вірителя розкладає довг і відсотки по переслуханні сторін на 28 півірічних сплат та видає посвідку. Це діється тільки з таким довгом, що його належність і висоту не заперечують ні довжник ні віритель. В противному випадку суд устійнює висоту і належність довгу.

Довжник може переслати сплату довгу і відсотків поштовим переказом.

ПОЛЕКШІ ДЛЯ СПІВДОВЖНИКІВ.

Всі згадані полекші для довжників, які мають гіпотечні довги, розтягаються теж на співдовжників, нпр. ручителів. Заплата довгу або піврічної сплати звільняє одночасно й довжника та його ручителя. Про розложення гіпотечного довгу на 28 сплат не треба вписувати до ґрунтової книги, хіба цього однозгідно бажають собі і довжник і віритель або тільки віритель.

КОЛИ НЕ ДАЮТЬ ПОЛЕКШ.

Роземний уряд може:

1) рішити про негайну заплату цілого довгу;

2) наказати заплату довгу в коротших речинцях ніж півричних;

3) підвищити відсотки до 4 і пів проц. річно;

4) зменшити або скасувати відписання 1/3 довгів при сплаті довгу до трьох років тоді, коли:

а) господарське положення довжника дає йому змогу заплатити довг вірителеві на кориснійших умовинах, ніж їх передбачує декрет;

б) довг повстав із відшкодування,

в) довжник зле господарить і зменшує забезпеку вірительности (стаття 46).

ДОВГ НЕГАЙНО ПЛАТНИЙ.

Коли довжник сільського господарства простором до 50 гектарів не заплатить двох чергових сплат, тоді цілий його довг є негайно платний. Те саме діється з довжником сільського господарства до 500 гектарів.

Колиж довжник не заплатив двох чергових сплат без власної вини або деякий час взагалі не може сплачувати довгу, тоді роземний уряд може дозволити довжникові сплачувати далі свій довг півричними сплатами.

НАДМІРНЕ ОБТЯЖЕННЯ ДОВЖНИКА.

Коли довги посідача сільського господарства простором до 500 гектарів перевищають 75% вартости його господарства, тоді роземний уряд на внесок зацікавленої особи може йому відобрати всі згадані полекші себто розложення довгу і відсотків та коштів на 28 півричних сплат і т. д.

НАЙПЕВНІША ЛЬОКАТА ГРОША У ПОЗИЧЦІ РІДНОЇ ШКОЛИ. КОЖНА ПОЗИЧКА 25 ЗОЛ.

Хто буде українським православним епископом в Америці?

У звязку з письмом представника царгородського патріярхату в Америці епископа Атенаґораса до митрополита Діонізія в справі запропонування кандидата на становище епископа української дієцезії в Америці, опорожнене після смерти епископа Йосифа Жука, повідомляють, що православна митрополія в Польщі висуває на повище становище таких кандидатів: еп. Полікарпа, бувш. ігумена Почаївської Лаври, архимандрита Дамаскина та пароха української православної парохії у Франції Іляріона Бриндзана. Тому, що приняти це становище відмовився еп. Полікарп і архимандрит Дамаскин, то актуальною остає лише кандидатура о. Іляріона Бриндзана. о. Бриндзан був перед війною православним священиком на Буковині, скінчивши гімназію і теольоґію у черновецькому університеті.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗЛОЖИЛИ СВОЮ ЖЕРТВУ на українських інвалідів? Зложіть її негайно! Вашої помочі чекають найвірніші сини українського народу.

Викидають „слідчу комісію” з Еспанії.

ПАРИЖ, 16. 11. ПАТ. „Пті Парізіен” повідомляє, що в Мадриді приняли дуже ворожо слідчу комісію, яка хотіла вести слідство в справі повстання в Астурії. Комісія вложена з двох анґлійців і париського адвоката Бартоміє прийшла вчора до кортезів, але предсідник парляменту заборонив їм переслухувати послів і мішатися до внутрішніх справ Еспанії. Посол Хіль Роблес поставив внесок, щоби чужинців відставили до кордонів Еспанії, а парлямент приняв цей внесок голосними окликами. Проте анґлійці виїхали до Астурії, француз залишився у Мадриді. Останні вістки кажуть, що обох анґлійців відставили до француського кордону.

Летунська комунікація між Японією і Злученими Державами.

ТОКІО, 16. XI. ПАТ. Тут повстало японсько-манджурське товариство зі закладовим капіталом 28 міліонів ен, яке вдержуватиме летунську комунікацію трьома цепелінами між Японією і західним побережам Злучених Держав. На початок т-во закупить один цепелін за 6 міліонів ен. В дні 20. листопада приїде до Токіо на переговори д-р Екенер, керманич фабрики цепелінів. Пізніше наладнають летунську комунікацію між Сінгапур-Гавайськими Островами та Америкою і між Токіо та Рін-Кінг.

— Його не було.

Плятон думав: „варяти!“ Потім голосно крикнув:

— Кельнер! — і наступив йому на ногу.

III

Фіфцьо стояв під муром. Дивився на штаби і примикав очі. Плятона не було. Не міг минути ліхтарні. Обходив її з усіх сторін і все мусів вдаритись чолом. Мотьо держав Сима під рамена і голосно говорив йому, що він пяний. Вкінці посадив його на тротуарі і шукав за назвою вулиці.

Двох прохожих, що йшли тим самим тротуаром пристанули і дивилися. Потім узяли Сима за рукави і поставили на ноги. Один з них сказав:

— Не сідайте на сніг, бо відморозите сідало.

Сим довго не стояв. Сів знову і підстелив собі капелюх. Вкінці витягнув гребінець і причесав волосся. Думав:

— Чи Мотьо принесе пива?...

Прохожі курили папіроски і сміялися. Мотьо вертався вулицею і зупинився. Люди йому не подобалися. Витрутив одному папіроску з уст і поспитав, котра година. Потім поспитав другий раз і казав написати собі на карті.

Прохожі сміялися знову.

Мотьо був злий. Думав:

— Вони сміються з Плятона.

Під ліхтарнею узяв Плятона за лікоть і говорив:

— Ти чого чіпався ліхтарні?...

Плятон був здивований і держався її обома руками.

Мотьо крутився безрадний і пішов до Фіфця, щоби помогти йому застібнути одяг. Було непристойно. При тому говорив:

— Плятон переверне ліхтарню. — Пізніше додав: — На твому місці завтра буде лід.

Фіфцьо гикнув і оглянувся. Говорив поволі як спеціяліст:

— Треба посипати піском.

Прохожі сміялися і Фіфцеві здавалося, що хтось розсипує по столі дрібні гроші.

IV

Плятон відпровадив кожного зокрема домів і лишився сам. Сим мусів їхати автом. Фіфцьо кілька разів пристав по дорозі і прижмурював очі. Мотьо не міг відгадати, котра його брама і мусіли питати поліцая.

Останнім лишився Плятон. Ішов краєм тротуару і мав розстібнутий плащ. Під пахою держав капелюх і змерз у голову. Хотів спати. Кілька разів приклякнув на обидва коліна, клав руки на сніг і підводився. Перед брамою не міг найти дзвінка. Дзвінок усе був по правій стороні, а тепер не було. Водив рукою і кляв. Говорив: „До чортової мами!“... Вкінці все вияснилося. Дзвінок був нижче, а він стояв на східці і занадто витягнув руку. Плятон натиснув ґудзичок і дрімав. Потім змерз у палець і сховав руку до кишені. Замісць сторожа бачив якусь розбурхану купу волосся і з довгими торочками калісони — і чув, як сторож сказав:

— Ага, імянини!...

По сходах Плятон ішов дуже поволі і тримався цупко поруччя. За кожним новим східцем повторяв: „імянини“.

Перед дверима, де висіла його візитівка, позащіпав плащ і убрав на голову капелюх. Пригадав собі, що говорила жінка і думав: „Яку несподіванку мала для мене жінка і малий Юр?...“ — і був цікавий. Набряклими пальцями шукав по кишенях ключа і не міг його найти. Довго дивився на його поли і спостеріг, що цей плащ Фіфця.

Плятон Марокашка здійняв його зі себе, перевісив на руку і почав обережно сходити вниз до сторожа.

— Матвію! — гукнув до нього — підіть, скажіть жінці пана Марокашки, що нині його імянини і тому він не може вернутись до дому.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Мін. Ляваль відбув нараду з французьким амбасадором де Шамбреном, якому доручено негайно вернутися до Риму та обговорити з Мусоліні ем засадничі справи, які цікавлять обі держави.

— Мексиканська поліція відкрила велику аферу пачкарів наркотиками, які перепачкували до Мексика товарів на пів міліона песів. Поліція арештувала багато осіб.

— До Ковна приїде 17. або 18. листопада ц. р. ком. Літвінов з візитою.

— Бельгійський король не затвердив листи нового уряду, яку предложив мін. Жаспар. Жаспар зрікся дальшої місії.

— 30. листопада відбудеться у Ризі нарада міністрів закордонних справ прибалтійських держав.

— У Ризі поліція викрила широко розгалужену комуністичну орґанізацію, в якій працювали теж соціял-демократи.

— У Празі поліція арештувала під закидом шпигунства віденського адвоката Кеґа, його дружину, кількох німецьких еміґрантів і комуністів.

— Тайфун заподіяв великі шкоди на островах Филіпіни. 23 особи вбиті, 20.000 без даху над головою.

— До Білгороду приїхав турецький міністр закордонних справ Тевфік Руждi Бей.

— Мін. Тітулеску виїхав до Парижа.

— Французький міністр торговлі Маршандо виїде до Москви.

— Рібентроп, вертаючись з Льондону, загостить до Парижа і Риму, де вияснить німецькі озброєння.

— Колишній премієр Думерґ покинув Париж і вернувся до свого маєтку у Турнефей.

ІІ-ий інтернаціонал співпрацюватиме з комуністами.

ПАРИЖ, 16. 11. ПАТ. На засіданні виконавчого комітету ІІ. Інтернаціоналу обговорювали пропозиції ІІІ. комуністичного Інтернаціоналу вдержати спільний фронт всіх секцій інтернаціоналів соціялістичного і комуністичного. Хоча засідання було тайне вже відомо, що виконавчий комітет ІІ. інтернаціоналу в основі не спротивився порозумінню. Соціялісти поставили низку домагань, а між іншим дозволити на акцію російським меншевикам. Окончні постанови западуть завтра. Одночасно виконавчий комітет вислав листа до президента Еспанії Замори з проханням, щоби уряд не переслідував еспанських соціялістів.

Три смертні присуди на націонал-соціялістів.

ПАРИЖ, 16. XI. ПАТ. Авас повідомляє з Відня, що суд присяглих у Зальцбургу засудив трьох націонал-соціялістів на кару смерти за нелегальне переховування вибухових матеріялів і підготовку динамітових замахів.

Далі кореспондент повідомляє, що коло 308 громад надали почесне громадянство архикн. Оттонові.

Зміна політики в Югославії.

ВІДЕНЬ, 16. 11. ПАТ. З Софії повідомляють, що в Югославії дійде до зміни внутрішньої політики. Регент кн. Павло веде переговори з провідниками опозиційних партій. Незабаром утворять новий уряд і проголосять загальну амнестію. На конференцію не запросили групи Павелича тому, що вдержує контакт з комуністами і сепаратистами.

НОВИНКИ

— Вп. Членам Муз. Т-ва ім. М. Лисенка у Львові пригадуємо, що Загальні Збори Т-ва відбудуться в неділю (18. XI. 1934) в малій салі Т-ва (вулиця Шашкевича ІІІ) в год. 4. попол.

— Всім нашим видавцям і авторам до відома. Жюрі Т-ва письменників і журналістів ім. Івана Франка у Львові, у звязку з літературною нагородою за рік 1934 повідомляє видавництва та авторів, що видали твори цього року, щоби були ласка, коли можливе, прислати 8 примірників кожного твору, який має намір кандидувати на нагороду. Книжки присилати на адресу нашої редакції з допискою „для жюрі Т-ва письм.".

— Свято Ощадности. Т-во „Ощадність" у Львові і Т-во „Відродження" у Львові уладжують в Академічному Домі при вул. Супінського ч. 21. в неділю, дня 18. ц. м. в год. 2. в пол. „Свято Ощадности". Прелеґенти: п. Михайло Корчинський, начальник правного відділу Р.С.У.К. і мгр. Осип Лозинський.

— Ректорат Духовної Академії у Львові подає до відома, що кандидати, які стараються, щоби їх приняти на теольоґію, мусять виказатися бодай достаточним знанням грецької й латинської мови, інакше їхні подання будуть відмовно поладнані (§ 23 статута Академії). Ті, що кінчили гуманістичні гімназії, мусять приватно доповнити науку мов.

— Пошестні недуги в Зборівщині. З уваги на пошесті червінки і черевного тифу в повітах, що межують зі Зборівщиною та у звязку з появою випадків у північній частині зборівського повіту, управа м. Зборова звернулася до населення з закликом держатися санітарних розпорядків, які видала адміністраційна влада.

Масові арештування комуністів у Фінляндії.

ГЕЛЬСІНҐФОРС, 16. 11. ПАТ. В останніх днях арештували багато комуністичних провідників у Фінляндії. Між арештованими є червоний командант Татво Антікайнен і його співробітник Кавко Гейвідія. Антікайнен приїхав недавно до Фінляндії з СССР, щоби обняти провід над комуністичною акцією.

— Апостольський візитатор у станиславівського воєводи. Аг. Всхуд повідомляє, що 16. листопада апостольський візитатор о. Ґудечек відвідав у Станиславові воєводу Яґодзінського. Опісля воєвода ревізитував о. Ґудечека.

— Вияснення одного недогляду. У 308-му числі „Діла" з дня 16. листопада ц. р. появився малий фейлетон п. н. „Княжий дар", в якому подано, що портрет директора готелю коштував дві тисячі золотих. Мова була про одинокий у Львові український готель. З кругів Надзірної Ради Народньої Гостинниці довідуємося, що цей портрет був замовлений ще у 1927 р. і що коштував 100 долярів, себто теперішніх 525 зол. Портрет замовила Надзірна Рада всупереч волі і бажанню директора готелю. А зробила це тому, що таким чином бажала відзначити заслуги і жертвенну працю директора біля ведення і розбудови готелю. Портрет висить тепер у канцелярії готелю. Він має мистецьку вартість, вийшов спід кисти першорядного українського мистця і тому не можна справи цього портрету вважати чимсь таким, що приносить якийнебудь ущербок українській культурі. Замовляючи цей портрет Надз. Рада Народньої Гостинниці мала на оці не тільки признання для заслуг свого директора, але бодай у такій самій мірі і підтримку українського національного мистецтва.

— Платність чесного в державних школах. Згідно з виданим ц. р. розпорядком про адміністраційну таксу в державних школах, речинець платности першої рати чесного в державних гімназіях минає з днем 20. листопада ц. р. Хто не заплатить до цього дня, мусить покинути школу.

— Кошиці і Львів. Кошицька радіостанція розширила передачі для Закарпатської України, даючи частіше українські слуховища. Цього тижня були чотири передачі, що заняли 2 години 45 мінут. Давано українські пісні. А що робить львівське радіо?

— Хто виграв на льотерії? В нинішньому тягненні Держ. Кляс. Льотерії впали виграні на такі числа: 100.000 зол. на ч. 133710 154582. 50 000 зол. на ч. 11588. 10.000 зол. на ч. 154 117299 123085. 5.000 зол. на ч. 30971 171986. 2.000 зол. на ч. 40181 52586 56794 70455 150364. 1.000 зол. на ч. 56734 79701 92501 122364 128650 33334 52140 98737 133048 153725. 500 зол. на ч. 37058 67338 108087 123449 158512 176228 11801 14520 179059. 400 зол. на ч. 17066 49645 66620 93598 94528 98714 99099 116648 144233 168006 175474 9936 15144 21287 21339 37962 44477 50283 63312 73239 82683 90609 91674 101410 114734 145289 154220 163205 163610 164752 168533.

— Масові арештування на пограничі. У звязку з великою аферою перепачковування людей до Совітів, арештовано на польсько-совітському пограничі коло 100 осіб, між ними багато комуністів, що улекшували втечу особам, яких глядала польська влада за протидержавну діяльність.

— Засудили дефравданта. Службовця нафтового т-ва „Ґаліція" та бувш. члена спортового Т-ва „Лехія" Вечистого за здефравдування 124.611 зол. на школу „Ґаліції" (Вечисти признався до крадіжки лише 90.000 зол.) засудив суд на три роки вязниці та позбавлення горожанських прав на пять літ.

— Лісничий перед судом. В окружнім суді в Перемишлі відбулася розправа проти Романа Ябчуги, лісничого зі Старяви пов. Мостиська, під замітом тяжкого ушкодження тіла Івана Шибунька, місцевого селянина. Як каже акт обвинувачення, Ябчуга стрінув під час службового обходу в лісі якогось чоловіка з рушницею. Коли на зазив лісничого він не задержався, той стрілив до нього шротом з віддалі 30 кроків. Пострілений почав утікати, але пробігши ледви кільканацять кроків, упав трупом. На розправі Ябчуга боронився тим, що стрінув у лісі двох людей, з яких один мав рушницю, а другий ніс убиту серну. Коли він крикнув до них як диких стрільців, щоби задержались, озброєний чоловік стрілив. Тоді обвинувачений стрілив теж до нього. Опісля показалося, що вбитим був Іван Шибанько. Після переведеної розправи обвинуваченого увільнено.

— Краєва хроніка. До церкви в Підлужі пов. Коломия вломився злодій і вкрав коло 60 зол. — В Опірці на польсько-чехословацькій границі вибухла бійка між двома ґрупами парубків, причому Петро Качайло порізав ножем на смерть Миколу Гребінця. Двох братів Шадеів відставлено в грізному стані до шпиталю. — До церкви в Городку Яг. вломився Михайло Подольчак, що дістав відпустку з львівської вязниці. Коли вертав з добичею крізь Мшану, пострілив його і зловив постерунковий поліції. — На полі біля Підбурянки пов. Камінка Стр. знайшли тіло відомого в околиці бандита Яна Ґольонки, якого вбили мабуть його спільники з приводу особистих порахунків. — В канцелярії адв. д-ра Ґотесмана в Якові вкрали невислідженi досі злодії машину до писання, машину до шиття і телефонічний апарат. В тім самім домі зі склепу фірми Ґартенгавс украдено ріжні товари.

— За крадіж громадських грошей. Перед окружним судом в Дрогобичі відповідав Михайло Малиновський, громадський касієр з Раневич, під закидом крадежи 228 зол., заінкасованих від мешканців громади. Задля переслухання дальших свідків розправу відложено.

— Нещастя з карбідовою лямпою. На залізничому двірці в Ченстохові склався незвичайний нещасливий припадок. Коли до потягу, що прийшов з Катовиць, вийшов диж урний руху Влад. Карпета, нагло роздався гук і урядовець станув у вогні. Показалося, що вибухла карбідова лямпа, яку він держав у руці, причому почало горіти його вбрання. З трудом удалось згасити вогонь і тяжко попеченого Карпету відвезено до шпиталю.

— Напад циганів. Шайка циганів, що кочує під Калушем, рішила ограбити крамницю Е. Возняка при вул. Кагальній. Щоби відвернути увагу людей, цигани підпалили в ночі корчму Фрідмана, віддалену кількасот кроків. Одначе штучка не вдалася, бо пожежу вгасила швидко пожежна сторожа, а при нападі на склеп Возняка побудилися люди і почали бити циганів. Один циган дістав колом по голові і впав без памяти на землю, а інші повтікали.

— Незвичайним самогубством скінчив підстаршина одного полку, стаціонованого в Бидгощі. Він роздобув десь динаміт, пішов за місто і там висадив себе в повітря. Сила експльозії була така велика, що після нього залишилися тільки шматки однострою і черевики з останками ніг. З тої причини не устійнено ще назвища самогубця. Справою занялася військова жандармерія.

— З Польщі. Після трьох днів біржевої паніки цінні папери на варшавській біржі пішли знову в гору. — У варшавській фабриці батерій „Титан" витворився трійливий газ, якого жертвою впало 18 осіб.

— Новий лавреат Нобля. На вчорашньому засіданні комітету нагороди Нобля в ділянці фізики рішено признання цієї нагороди відложити на другий рік. Нагороду в ділянці хемії признано американському вченому Левісові Урей.

— **Із Совітів.** У звязку з загальною чисткою з комуністичної партії викинено 2.400 надволжанських комуністів, яких обвинувачено в зловживаннях і ухилах від партійних норм. — За урядовою статистикою в Совітах є тепер 63 висильних радієвих стацій при 12 міліонах радіослухачів. — Підчас військової ревії в Москві з приводу 17-их роковин большевицького режіму звертав увагу новий тип танку з кількома гарматами. Є це найбільший танк на світі.

— **Саботаж у Совітах.** В Узбекстані викрито в сімох бавовняних колективах саботажну організацію, наслідком чого арештовано 41 осіб, між ними багато урядовців ханату й емірату. Стверджено, що передбачені достави бавовни з Узбекстану виконано тільки в 60 прц. У звязку з тим до Ташкенту приїхав виделегований з Москви визначний член політичного бюра Куйбишов.

— **Бомби в церкві.** Під вівтар одної сільської церкви недалеко портового міста Віго в північній Еспанії хтось підложив чотири динамітові бомби. Незабаром бомби вибухли і знищили вівтар і частину церкви. Інша бомба вибухла в бюрі керамічної фабрики і наробила великої шкоди.

— **Химороди фільмової артистки.** Відома фільмова зірка, Жан Гарльов, „плятинова бльондинка“ — як її називають — подібно як багато інших фільмових зірок не може найти щастя в подружі. Хоч яка молода (23 роки) має намір уже втрете розвестися. З першим своїм чоловіком розвелася вона ще в 1931 р. Усеж той її чоловік не дуже рад був із розводу і з неменшим запалом писав до неї дальше любовні листи. Другий чоловік Жан Гарльов, німець Павло Берн, режісер і пізніше фільмовий промисловець у Голівуді, застрілився перед дзеркалом. Виявилося, що він був уже жонатий. „Плятинова бльондинка“ по втраті другого чоловіка віддалася втрете за оператора Павла Россона. Тепер заявила вона, що і з цим чоловіком не має нічого спільного.

— **Ріжні вістки.** Над архипелягом Філіпіни лютиться страшний тайфун, що наробив великої шкоди на островах і затопив кілька кораблів. — Населення Японії зросло в останньому році на 956.000 осіб і перейшло загальне число 68 міліонів. — На англійську армію крім звичайного буджету призначать нових 5 міл. фунт. шт., щоб створити експедиційний корпус. — У держ. театрі в Берліні вперше виставили оперу „Евгеній Онеґін“ з великим успіхом. — У Швайнфурті (Німеччина) зачинили в концентраційнім таборі на 1 рік одного робітника за те, що пропивав більшу частину свого заробітку. — Відома бельґійська фірма авт „Мінерва“ збанкротувала. — У Базелі радила міжнародня конференція директорів емісійних банків. — 12. ц. м. відкрили у Ватикані міжнародній юридичний конґрес з нагоди 1400-ліття видання кодексу Юстиніяна; на конґресі буде 130 відчитів і представників 80 університетів. — Остання статистика стверджує, що у Франції випиває кожний громадянин пересічно 145 літрів вина річно, кожний італієць 92, еспанець 88, швайцарець 45, грек 35, румун 20, австрієць 20 літрів.

Дивогляди.

НЕБУВАЛА МОРАТОРІЯ.

У стейті Люізіяна панує сенатор Льонґ; його слово — закон. Він заявив, що проголошує мораторію для всіх довгів вище трьох долярів. Законодатна палата потвердила цю думку. Таким робом перестали істнувати всі довги супроти приватних осіб і держави. Мораторія протягнеться два роки, щоб громадяни мали час відпочати від довгів. Той самий Льонґ запросив до себе кількасот студентів і кожному дав по 5 долярів, щоби вони могли поїхати до сусіднього стейту поглянути на мичеві змагання. У чому тут лежить економічна політика дехто не розуміє.

ОДИН ВОЛОСОК І ОДИН УЧЕНИЙ.

Директор метеорольоґічної стації в Монтреалю проф. Келлі зіпсував один свій апарат, обірвавши в ньому один волосок. Волосся, яке мав під рукою (коли так можна висловитись про власну голову) було за грубе. Назагал чорне і руде волосся, ще й чоловіків, багато грубше, ніж жіноче. Один журналіст, що оглядав апарат проф. Келлі, саме тоді, коли апарат зіпсувався з його вини, помістив у пресі оголошення, щоб бльондинки з дуже тонким волоссям, прислали на адресу професора один свій волосок, за післяплатою. Жіноцтво почало висилати цілі мички волосся пакетами. Апарат давно готовий, а нове волосся приходить щодня. Тепер професор замісць студіювати погоду, відсилає ввесь час пачки назад.

З кіна.

КІНО „СТИЛЕВЕ“: „ЧОРНИЙ КІТ“ і ревія „СВІТ НАВИВОРІТ“.

Фільма на мотивах повісти Е. А. По, про яку ми писали свого часу, коли вона йшла в кіні „Коперник“. Є кілька сильних та жахливих сцен, на які можуть глядіти тільки люди зі сильними нервами. Головні ролі грають два відомі „мистці маски“: Беля Люґоші та знаний „Франкенштайн“ — Борис Карлов. Для аматорів несамовитих сцен це небудьяке видовище.

На сцені ревія, що має на меті дати якнайбільше гумору. Найбільше подобалася сцена з тресованою „жирафою“ у виконанні Камінських, Владільов у кавказькому танку був незрівняний, а до всього ансамблю добре достроювалися: Рибачевська, Федоровна, Іжиковський та гуморист Місєвич. Публика проводить час дуже весело

(ет.)

Із судової салі.

ДАЛЬША ЧЕРГА ЗАСУДІВ ЗА СИПАННЯ МОГИЛ І СТАВЛЕННЯ ХРЕСТІВ.

Дня 15. листопада ц. р. відбулися дві розправи перед окружним судом в Перемишлі проти девятьох громадян з Мокрян Великих за те, що 5. травня ц. р. висипали у своїм селі могилу, збудували хрест і могилу посвятили, як рівнож проти шістьох громадян з Макунева тогож повіту за той самий проступок, якого вони доконали в дні 7. травня ц. р. Адміністраційна влада скваліфікувала ті вчинки як проступок з 18. ст. закону про проступки з 11. липня 1932 р. і як проступок проти декрету з 3. січня 1919. р. про затвердження проектів памятників.

Воєвідський уряд у Львові переслав до тої справи опінію, що сипання могил є вислідом діяльности ОУН на тереві не тільки всіх галицьких, але і волинських воєвідств.

Окружний суд, після переведення розправи щодо громадян Мокрян Великих, яких староство у Мостиськах покарало кожного по 50 зол. грівни з заміною на 10 днів арешту і 6 зол. судових коштів, видав такий присуд: Дмитра Муху звільнив, Даньковi Гадачеві знизив кару на 5 зол. з заміною на два дні арешту, а Гриньковi Теліпському, Іванові Кайдровичеві, Юркові Партимові, Романові Песько с. Тимка, Романові Песько с. Федька, Василеві Кайдровичеві і Михайлові Плюта знизив кару кожному на 10 зол. з заміною на три дні арешту.

Щодо громадян Макунева — суд увільнив цілком Федька Бенцака Катерину Кутна і Наталію Кутна, а Марії Капраль знизив кару 100 зол. (з заміною на 20 днів арешту) на 10 зол. з заміною на три дні арешту. Іванові Балабухові і Гриньковi Ґавдуновичеві знизив кару з 50 зол. (або 10 днів арешту) кожному на 10 зол. з заміною на три дні арешту.

Дальше всіх обвинувачених звільнив суд від судових коштів.

Всіх звільнено з закиду проступку, означеного декретом з 3. січня 1919. р. про затверджування проектів памятників з артистичного становища.

Усіх боронив д-р М. Рибак, адвокат в Перемишлі.

Дописи.

ДОБРОМИЛЬ.

До чого догосподарились москвофіли. Председатель „общества ім. Качковского“, добромильський адвокат-жид м-р Безен, перевів перед кількома днями продажу будинку читальні Качковського в нашому місті. Будинок той перейшов у чужі, жидівські руки (купив жид Шік за 9.000 зол.), хоч цей обєкт намагались купити українці. Одначе через ріжні штучки до цього не дійшло. Варто зазначити, що цей будинок збудовано в Добромилі головно заходами о. Генрика Полянського, який займався збірками на ту ціль і в нашому місті і в цілій околиці. А тепер той дім з вини львівських москвофільських матадорів перейшов у чужі руки. З того приводу в цілій Добромильщині величезне обурення і то не тільки між українцями, але навіть між „твердими“.

БОБРЕЧЧИНА.

Що можуть зробити вибори до громадської ради. В селі Дороговичах поділилось населення на два табори і при виборах зголосили дві листи: ундівців і давніх сельробів. І кожна листа дістала по 8 радних. Але що бідні не голосували на богатших, то ті тепер не дають їм води зі своїх керниць. І всі бідні мусять носити з ріки воду болотами, нераз і пів кільометра далеко. От тобі кара за вибори!

РІВНЕ.

Закрили українську міську кооперативу в Рівному. На приблизно 45 українських господарсько-споживчих кооператив на Рівенщині в мин. роках змін. влада з ріжних причин, а більш з причини, як це зазначувано, невідповідности домівок крамниць, припинила діяльність до 15 кооператив. До цього числа унеруxомлених наших кооперативних станиць треба додати ще одну кооперативу, а саме міську кооперативу в самому Рівному, якої діяльність рівенське староство припинило 15. м. м. Головою надзірної ради тієї кооперативи був посол від ББ Бура, який одночасно є в складі управляючих органів районової реґіональної кооперативи також. Цим двом стільцям щойно тепер положено край. Додати треба, що управі закритої рівенської української кооперативи пропонували фузію з районівкою

СПОРТ.

ХУСТ. С. К. РУСЬ — С. К. ХУСТ. 5 : 3.

С. К. Русь (Ужгород) не грала в повному складі, бо бракували такі грачі, як Бокшай, Іванчів, Криж II і Суковський. Та проте ужгородці мали ввесь час перевагу і перемогли заслужено.

С. К. ДУХНОВИЧ (МУКАЧІВ) — С. К. ЗАЛІЗНИЧНИКИ (УЖГОРОД) 4 : 0.

Змагання за мистецтво, розіграні в Мукачеві. Заслужена перемога амбітних духновичівців.

ДОВБУШ І МИСТЕЦТВА БУКОВИНИ.

Осінні мистецтва Буковини вже закінчені. Дружина Довбуша заняла в табелі передостаннє, 5-е місце, маючи під собою тільки Польонію (2 здобуті пункти). На першому місці в табелі є Макабі (9 п.) на 2-ому Драгош (7), на 3-ьому Мунчітор (4), на 4-ому Ч. Ф. Р. (4); на 5-ому Довбуш (4, в. в. 4 : 9) Українська дружина програла змагання з Макабі, Драгош і Ч. Ф. Р., а виграла з Мунчітор 2 : 0 та з Польонією 2 : 1.

АНГЛІЯ — ІТАЛІЯ 3 : 2.

Неофіційні змагання копаного мяча за мистецтво світу вирішила Англія по тяжкій боротьбі у свою користь. Італійці, дозволивши англійцям зараз на початку стрілити аж 3 голі, забралися потім до праці, та вже було за пізно. І хоч вони в другій половині опановували зовсім грище, та вже не стало їм сили, аби виграти, чи хочби зремісувати змагання. Видців 85.00 . Попередні змагання між репрезентаціями тих держав покінчились ремісово 1 : 1.

—o—

Нові книжки й журнали.

„НАЗУСТРІЧ, ч. 22. двотижневик, Львів 15. XI. Література, мистецтво, наука, громадське життя. Ціна 50 сот. Зміст: Павло Ковжун: Перший твір Архипенка у Львові. Степан Смаль-Стоцький: Чи мова це безліч говірок. Юрій Косач: Зустріч. Д-р Ярослав Гординський: Експеримент у мистецькій прозі. О. Слісаренко: Кановір Душта. Сергій Кушніренко: Листопад В місто. Звичайні читачі про незвичайні твори. І. В. Дубицький: Життя і форма: Люїджі Пірандельо. Л. Пірандельо: Світло з протилежного дому. Микола Зорко-Топольницький: Над Прутом у лузі хатина стоїть... М. Рудницький: Два переклади „Пана Тадея“ Ст. Левинський: Культура слова чи культура руху? О. Дніпровський: Спогади наче повість (Ю. Горліс-Горський „Холодний Яр.“) С. Гор.: З польських книжок Юліян Тувім: Ярмарок рим. Горобці на дротах Літературний Бім-Бам. Зі світа. Нотатки 30 сотоx...

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Український Театр „Заграва“: під артист. проводом В. Блавацького. Старий Самбір:
17. XI. „Шан-Гонг“.
18. XI. „Земля“.

Великий Міський Театр.

Субота, 17. XI. год. 7·30 веч. „Людина і надлюдина“.

Неділя, 18. XI. год. 12. в под. Театр для всіх „Малий Летун“.

Неділя, 18. XI. год. 3·30 попол. по цінах найвнижчих „Дівчата в одностроях“.

Неділя, 18. XI. год. 7·30 веч. „Людина і надлюдина“ Абон. 7.

Театр Ріжнородностей.

Субота, 17. XI. год. 7·30 веч. „Під примусовою управою“.

Неділя, 18. XI. год. 3·30 попол. „Той, що змінив назвище“.

Неділя, 18. XI. год. 7·30 веч. „Під примусовою управою“ Абон. 8.

Кіна.

АПОЛЬО: Друга частина „Нуждарів“ „Париж у вогні“.

АТЛЯНТИК: „Маскарада“.

ВАНДА: „Ярмарок кохання“, „Чудотворець“.

ГРАЖИНА: „Марія“ (Анна Беля), „Приблуда“.

КАСІНО: „У віденській каварні“ (комедія із Секе Сакалем).

КОЛІСЕЙ: „Жінка й бестія“, ревія „Підкоп під Львів“.

КОПЕРНИК: „Весняна парада“ (Франціска Галь).

МАРУСЕНЬКА: „Весняна парада“ (Франціска Галь), ревія: „Веселий поз“.

МІРАЖ: „Галька“ (з Кепурою).

МУЗА: „Щойно вчора“.

ПАЛЯС: „Що мій чоловік робить у ночі“.

ПАН: „Цісарські лови“ (Лео Слезак) і ревія „Гуляй душа“.

ПАСАЖ: „Ідець у масці“, ревія: „Пан директор то я!“

РАЙ: „Чи Люцина це дівчина“.

СВІТ: „Колиб я мав мільон“, „Тайна звіринця“.

СОНЦЕ: „Прощання з гріхами“.

СТИЛЕВЕ: „Чорний кіт“ (Борис Карлов) і ревія „Світ навиворіть“.

УТІХА: „Жінка під контролею“ та ревія.

ХИМЕРА: „Іх Ексцеленція цілує“ (Джан. Гейнор, Аврі Гара).

Закордонне радіо.

Субота, 17. листопада 1934.

Відень (506,8) 17·00 Марші та пісоньки, 19·35 Концерт хору, 20·35 Від Штравса до Легара, **Братислава** (298,8) 17·20 Нар. словацькі пісні, 21·00 Словацькі оперетки, **Кошиці** (259,1) 12·35, 17·45 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 11·05, 12·35 Сальон муз., 17·05 Романси Бородіна, **Париж** (1648) 13·00 Симф концерт, **Мадрид** (274) 22·00 Вок. концерт, **Люблина** (569,3) 20·00 Вок. квартет, **Берлін** (356,7) 16·00 Концерт, 19·15 Нар. пісоньки, **Кельн** (455,9) 19·00 Моцартові твори, **Мінхен** (405,4) 12·00 Вок. інстр. концерт, 17·50 фортепян, **Будапешт** (550,5) 12·05 Тріо, 22·00 Циг. муз. **Міляно** (368,6) 13·00 Тріо, 17·10 Танкова музика, **Рим** (420,8) 20·45 Опера.

Неділя, 18. листопада 1934.

Відень (506,8) Симф. концерт, 12·30, 18·00 Популяр. концерт, **Брно** (325,4) 19·25 Розривки наших предків (вес. авд.), **Кошиці** (259,1) 17·30 Слов. еміграція в пісні, 18·50 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 9·15 Камер. музика, **Париж** (1648) 21·00 „Отельо“ оп. Верді, **Берлін** (356,7) 15·00 „З чарівником не жартуй“ нар. пєса Г. Лянге, 16·00, 18·00 Легка музика, 20·00 „Ді фір Шлафмаєр“ ком. з часів Бідермаєра, **Франкфурт** (251) 11·15 Камер. муз., **Кенігсвустергаузен** (1571) 15·30 Шопенові твори, **Кельн** (455,9) 15·20 Фортепян, **Ляйпціг** (382,2) 15·00 Скрипка, 16·15 Симф. концерт, **Будапешт** (550,5) 12·30 Сальон. музика. 15·50, 20·45 Циг. музика 17·50 Концерт, 21·30 Европейський концерт, **Міляно** (368,6) 17·15 Легка музика, **Рим** (420,8) 17·00 Симф. концерт, 20·45 Концерт.

Львівське радіо.

Субота, 17. листопада 1934.

6·45 Ранішня авдиція. 7·50. 22·00 Рекл. концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеор. вістки. 12·05 Огляд преси, 12·10, Концерт, 13·00 Полудн. денник, 13·05 Арії та пісні Смирнова (тенор) з гр. пл. з поясненнями. 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Найновіші гр. пл., 16·30 Театр Уяви: „Усеїх Львова“ Корн. Макушинського (для діт.). 17·00 Солісти (Азаревич, сопр.), форт., 17·50 Скажи мені що читаєш, 18·00 Рос. театр. для дітей, 18·10 Сільва рерум, театральний репертуар, 18·15 Скрипка, фортепян, 18·45 Репортаж із копальні базальту в Івановій Долині, 19·00 Муж. хор, 19·20 Відч.: Нешава, 19·30 Гр. пл., 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 Легка муз., 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Вок.-інстр. концерт, 21·45 Варстат перекладчика, 22·15 Танк. музика, 23·05 Льожа Глумливців, 23·35 Гр. пл., 0·00—1·00 Танк. музика.

Неділя, 18. листопада 1934.

9·00 Ранішня авд., 11·57 Сигн. часу, 12·03 Метеорольог. вістки, 12·05 Театр. огляд, сільва рерум, 12·15, 13·15 Муз. поранок: у перерві около год. 13·00 Суходолами й морями (фейл.), 14·00 Легка музика з гр. пл., 14·45 Концерт канарків львівського плекання, 15·00 Рільн. гутірка: Раціональний корм уновиною рац плекання, 15·15 Пісні (Щепанська сопр. у супр. фортепяну) з гр. пл., 15·25 Огляд ринків рільн. продуктів, 15·35 Твори англ. кор. гвардії з гр. пл., 15·45 Лісова скринька, 16·00 Срібна мапа (фрагм. з повісти Івашкевича „Червоні щити), 16·20 Спів (А Добош) у супр. фортепяну, 16·45 Загадки, 17·00 Музика до танку, 17·50 Книжка про Вильно, 18·00 Театр Уяви: Вечір гуморесок, 18·45 Життя молоді, 19·00 Легка музика, спів, 19·50 Актуальн. фейл., 20·00 Концерт лотиської музики, спів, 20·45 Веч. денник; 20·55 Як працюємо, 21·00 На веселій львівській хвилі, 21·40 Спорт. вістки, 21·50 Почт.-техн. скринька, 22·10 Трансм. з Будапешту II. ч. Европейського концерту, 22·45 Рекл. концерт, 23·05 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.25 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·52, Париж 34·92·50, Берлін 213·00, Ціріх 172·25, Амстердам 358·25, Прага 22·13, Італія 45·37, Нюйорк кабель 5·30 1/2, Нюйорк чеки без трансакцій.

Золото: Доляри 8·91—8·93, Франки фр. 34·30—34·60 Дукати 81·70—82·20, Корони 35·80—36·30, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·30, рублі 1·20, фльорени 0·70.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в днях 17. і 19. листопада ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла десерового	2·10 зол.
1 л. молока	0·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	4·00—4·10 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і сметану вдержана, на молоко і яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 19. листопада ц. р. не купує ніякої птиці аж до відкликання.

ПОДЯКА.

Прибиті тяжким горем з причини втрати Найдорожчого Мужа і Батька, бл. п. **о. Гиполита Сас Погорецького**, пароха Велдіжа, складаємо всім, які в якийнебудь спосіб причинилися до злагіднення нашого болю сердечну подяку.

Передусім дякуємо Вс. о. Дек. С. Івасикові за провід у похоронах і Вс. о. о. І. Гаврилишинові, К. Петрушевичеві, П. Гедзові, М. Коверкові, М. Ференцові, К. Строцькому, М. Лішинському, М. Цурковському, Ю. Мартинкові, С. Хирівському, Ю. Савицькому, В. Савкові, В Прихиткові, І. Собчакові, М. Лішинському та Вс. о. о. М. Пиндзинові і П. Левицькому як одиноким з долинського деканату.

Зокрема дякуємо о. І. Гаврилишинові, що кілька разів відвідував, сповідав та уділяв Найсв. Тайн, та за прекрасну проповідь у церкві підчас похоронів.

Рівнож дякуємо Вс. о. Савкові за зворушливу проповідь дома, та о. о. М. Пиндзинові і К. Строцькому за щирі, зі серця плинучі слова прощання над могилою.

Дякуємо п. Д-рові Левицькому та мому братові Д-рові Е. Грешневському зі Щирця за жертвенну лікарську опіку.

Щире Спасибі стрийському Хорові Ревелерсів за гарний спів підчас похоронів, Стрийському Церковному Брацтву і всім вірним.

Сердечну подяку складаємо Парохіянам Велдіжа і давнім Парохіянам села Бродок, які на вістку про смерть свого пароха прибули на похорони до Стрия.

Всі, що устно чи писемно зложили нам слова співчуття, прийміть сердечне Спасибіг.

Велдіж, дня 16. XI. 1934.

Олександра, жінка.
Стефанія, Юрко, Евген, Олександер. Роман — діти. Павлусь, Богдан — внуки. 691

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках	„ 0·60
„ „ на першій сторінці	„ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·07

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480·—
„ „ 1/2	„ 250·—
„ „ 1/4	„ 130·—
„ „ 1/8	„ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.